

Planetka na neobvyklé dráze aneb nový pozoruhodný objev klet'ských astronomů

Jihočeská Observatoř Klet', pobočka českobudějovické hvězdárny, je známa u nás i ve světě výzkumným programem zaměřeným na vyhledávání dosud neznámých planetek a určování jejich drah. S počtem 345 potvrzených objevů planetek na svém kontě zaujímá v současnosti šesté místo v celosvětových statistikách, a stovky dalších na Kleti zaznamenaných planetek čekají na upřesnění svých drah při dalších, poobjevových obězích kolem Slunce. Většina klet'ských objevů patří do hlavního pásu planetek, několik z nich jsou planetky ocitající se v blízkosti Země.

Nejnovější klet'ský objev však je daleko pozoruhodnější. Planetek s velmi neobvyklou dráhou tohoto typu bylo ve sluneční soustavě doposud známo jen pět mezi více než 38 tisíci planetkami. Nový klet'ský objev je tedy teprve šestou takovouto planetkou.

Těleso, nápadně rychlým pohybem mezi hvězdami, zaznamenali poprvé astronomové Miloš Tichý a Zdeněk Moravec na Observatoři Klet' v noci z 23. na 24. dubna 1998 na snímcích pořízených 0,57-m zrcadlovým dalekohledem vybaveným elektronickým záznamovým zařízením CCD. Po následujících pozorováních z Kleti z 25. dubna (Jana Tichá a Miloš Tichý) a z amerických observatoří v Novém Mexiku (projekt LINEAR) a v Prescottu (Paul Comba) bylo možno poprvé spočítat dráhu tělesa. Dr. Brian G. Marsden z Minor Planet Center při Harvard-Smithsonianské astrofyzikální observatoři v Cambridge v Massachusetts ji publikoval v cirkuláři Mezinárodní astronomické unie MPEC 1998-H25. Planetka označená předběžně kódem 1998 HZ7 obíhá kolem Slunce po značně protáhlé elipse s excentricitou 0,44, velkou poloosou 3,26 astronomické jednotky a sklonem dráhy k rovině ekliptiky 23 stupňů tak, že se v přísluní přibližuje k dráze Marsu a v odsluní k dráze Jupiteru. Podobná dráha by se nezdála tak překvapující u komety, avšak nové klet'ské těleso nejeví (zatím ?) jakýkoliv náznak kometární aktivity.

Oběžná doba planetky je 5,89 roku. To je polovina oběžné doby planety Jupiter. Planetka 1998 HZ7 se zřejmě pohybuje v rezonanci 2:1 s největší planetou sluneční soustavy, v jedné z tzv. Kirkwoodových mezer v pásmu planetek, kde planetky chybějí, neboť jsou na podobných drahách pravidelně rušeny gravitačními účinky Jupiteru. Jedná se tedy o nestabilní dráhu, z níž může být planetka v dlouhodobém časovém horizontu odhozena např. na dráhu směřující do blízkosti Země.

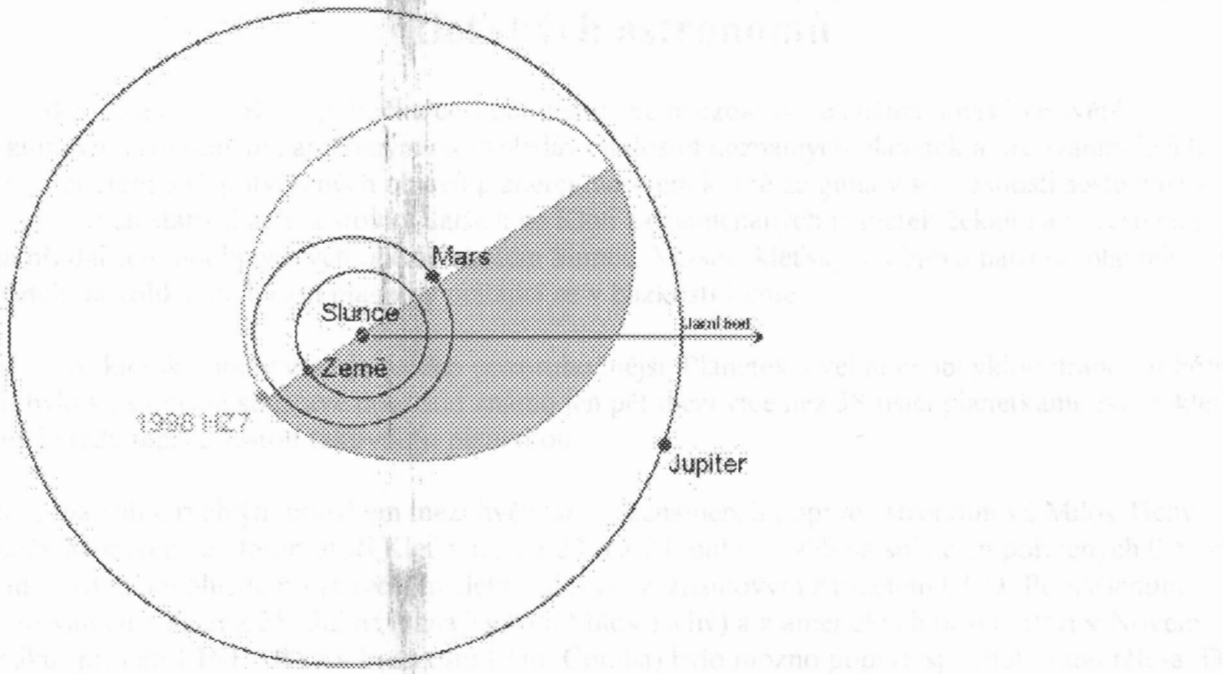
Planetky s podobnou dráhou se označují podle jména první z nich, objevené v roce 1935, jako typ Griqua. Zkusíme-li tělesa takového typu vyhledat například v nové verzi katalogu drah planetek Edwarda L. G. Bowella z Lowellovy Observatoře v Arizoně, najdeme pouhých pět mezi 38665 známými planetkami. A nově objevené těleso 1998 HZ7 je šestým.

Následná pozorování pro upřesnění stávajících a získání nových poznatků o tomto tělese probíhají jak na Observatoři Klet' tak i na dalších světových pracovištích.

Přikládáme schéma dráhy planetky 1998 HZ7 ve sluneční soustavě s vyznačenými polohami planety, Země, Marsu a Jupiteru ke dni objevu.

Ing. Jana Tichá, ředitelka

Planetka na velmi výstředné dráze byla novým pozoruhodným objevem astronomů

© 1998, Hvězdárna Klet, Česká Hvězdárna

[Zpět na základní stránku](#)

Planetka 1998 HZ7 byla objevena 24. února 1998 v observatoři v Arizone. Její dráha je velmi výstředná a její periapsidní vzdálenost od Slunce je menší než u Marsu. Planetka 1998 HZ7 má průměrnou vzdálenost od Slunce 2,2 AU, což je mezi Marsem a Jupiterem. Planetka 1998 HZ7 má velmi výstřednou dráhu, jejíž periapsidní vzdálenost od Slunce je 0,3 AU, což je menší než u Marsu. Planetka 1998 HZ7 má velmi výstřednou dráhu, jejíž periapsidní vzdálenost od Slunce je 0,3 AU, což je menší než u Marsu.

Planetka 1998 HZ7 byla objevena 24. února 1998 v observatoři v Arizone, měřeno pomocí teleskopu s průměrným průměrem 1,8 m. Planetka 1998 HZ7 má velmi výstřednou dráhu, jejíž periapsidní vzdálenost od Slunce je 0,3 AU, což je menší než u Marsu.

Planetka 1998 HZ7 byla objevena 24. února 1998 v observatoři v Arizone, měřeno pomocí teleskopu s průměrným průměrem 1,8 m. Planetka 1998 HZ7 má velmi výstřednou dráhu, jejíž periapsidní vzdálenost od Slunce je 0,3 AU, což je menší než u Marsu.

Planetka 1998 HZ7 byla objevena 24. února 1998 v observatoři v Arizone, měřeno pomocí teleskopu s průměrným průměrem 1,8 m. Planetka 1998 HZ7 má velmi výstřednou dráhu, jejíž periapsidní vzdálenost od Slunce je 0,3 AU, což je menší než u Marsu.

Planetka 1998 HZ7 byla objevena 24. února 1998 v observatoři v Arizone, měřeno pomocí teleskopu s průměrným průměrem 1,8 m. Planetka 1998 HZ7 má velmi výstřednou dráhu, jejíž periapsidní vzdálenost od Slunce je 0,3 AU, což je menší než u Marsu.